

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22705 середня освіта (хімія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22705
Назва ОП	середня освіта (хімія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.06 Хімія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Анічкіна Олена Василівна, Гомбалецька Поліна Андріївна, Шиян Надія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2021 р. – 19.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/CO-himia-bak-sam.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/2021/02/10/%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97-28/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група під час акредитації ОП Середня освіта (Хімія) у дистанційному форматі в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» не виявила у поданих документах недостовірних відомостей. ЗВО опублікував на сайті оголошення про роботу експертної акредитаційної групи, надав лінк на онлайн платформі для відвідування бажаними відкритої зустрічі з експертною групою у вказаний час згідно погодженої програми, забезпечив присутність усіх визначених осіб для всіх онлайн-зустрічей, запланованих програмою візиту, у визначений програмою час, підготував орієнтовний перелік осіб, які можуть бути в доступі для відеоконференцій, проінформував запрошених учасників (стейкхолдерів) про дистанційний формат зустрічі. При нестандартній ситуації (повідомлення про замінування навчального корпусу) університет зміг забезпечити заплановані зустрічі. Представники закладу вищої освіти не створювали перешкоди для роботи групи та інших протиправних і недобросовісних дій, що унеможливили б проведення експертизи. Контактною особою з усіх питань була гарант освітньої програми Л. Я. Мідак. Вона надавала своєчасно всі необхідні докази за запитом експертної групи. Експертна група в ході онлайн-зустрічей впевнилась, що освітній процес за освітньою програмою здійснюється. Науково-педагогічний колектив, що забезпечує реалізацію освітньої програми, є фаховим та орієнтованим на сучасні тенденції у освіті. Здобувачі вищої освіти, що навчаються за даною програмою, представники студентського самоврядування продемонстрували свою обізнаність у питаннях організації освітнього процесу та університетського життя в цілому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

☐ Проведення у системі дистанційного навчання опитування «Предмет очима студента», результати якого впливають на вибір форм і методів навчання. ☐ Розроблення викладачами програм та методичних матеріалів з використанням технології доповненої реальності, які впроваджуються в освітній процес. ☐ Створення громадської організації «Майстерня освітніх інновацій ЛІКО», на базі якої проводяться навчальні онлайн-курси, Інтернет-марафони, тренінги, онлайн-конференції тощо. ☐ Можливість вибору здобувачами освіти форм контролю (усний чи тестовий). ☐ В університеті прийняті нормативні документи, які урегульовують розподіл дисциплін між кафедрами та НПП. ☐ В університеті діє «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників», яке враховує різні види діяльності, у тому числі й оцінку студентів. ☐ Центр забезпечення якості освіти постійно проводить моніторинг якості освітнього процесу шляхом опитування викладачів, студентів, адміністрації та роботодавців. ☐ У рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPEd» створено Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem, в якому проводяться навчальні тренінги для викладачів і студентів. - Три доценти кафедри хімії середовища та хімічної освіти за сумісництвом працюють учителями закладів загальної середньої освіти. ☐ Діє ефективна система матеріального заохочення викладачів. ☐ Упроваджено нарахування преміальних годин НПП за різні досягнення. ☐ В університеті функціонує молодіжний центр Paragraph.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано: ☐ переглянути кваліфікацію з метою визначення необхідності присвоєння кваліфікації «вчитель екології»; ☐ переглянути обсяг аудиторного навантаження хімічних дисциплін і, за можливості, збільшити його до 2/3 від загального обсягу; ☐ не вносити вибірково дисципліни до матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми; ☐ унормувати механізм перезарахування ПРН для здобувачів вищої освіти за скороченим терміном; ☐ активізувати практику академічної мобільності студентів; ☐ активізувати науково-дослідну роботу студентів (участь у конференціях, публікації); ☐ створити раду / асоціацію випускників та систематично проводити їх опитування задля врахування їхніх пропозицій щодо покращення ОП «Середня освіта (Хімія)»; ☐ розробити Положення про створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має чітко визначені та сформульовані цілі, які узгоджуються зі Стратегією розвитку університету на 2020-2027 рр. та відповідають його місії. У ході акредитаційної експертизи ОП «Середня освіта (Хімія)» ЕГ було встановлено, що члени робочої групи мають чітке бачення цілей та завдань реалізації ОП. Спрямованість на формування особистості фахівця здатного до саморозвитку, самоосвіти та самовдосконалення, який володіє низкою соціальних навичок та має системні знання для виконання професійних завдань загалом відповідає стратегічним цілям розвитку університету, які зазначені в Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затверджена на період 2020-2027 рр.

(<https://pnu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%do%bo%d1%82%do%b5%do%b3%d1%96%d1%8f-%d1%80%do%be%do%b7%do%b2%do%b8%d1%82%do%ba%d1%83-%d1%83%do%bd%d1%96%do%b2%do%b5%d1%80%d1%81%do%b8%d1%82%do%b5%d1%82%d1%83/>).

У ході спілкування з членами робочої групи з розробки ОП та представниками групи забезпечення вдалося з'ясувати розуміння мети ОП у формуванні особистості фахівця, здатного виконувати професійні завдання та обов'язки в галузі хімії, екології та природознавства, педагогіки та методики навчання, здатного вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання та виховання, що передбачають застосування певних теорій та методів відповідних наук (хімії, екології, природознавства) та здатний до педагогічної діяльності в закладах освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти. Аналіз фокусу та орієнтації ОП 2020 дозволяє констатувати спрямованість на забезпечення ґрунтовної хімічної, природничої та педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти. Вважаємо, що обрані формулювання потребують незначного коректування в частині наскрізної відповідності фокусу та орієнтації ОП галузі знань 01 Освіта /Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта та предметній спеціалізації 014.06 Середня освіта (Хімія) (фокус ОП – загальна освіта в галузі хімії, педагогіки і виховання в закладах освіти).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами акредитації 2020 р. та наданими рекомендаціями ЕГ та ГЕР робочою групою було визначено необхідні зміни ОП та механізми її реалізації. Робоча група (Мідак Л.Я., Лукевич Є.Р., Кузисин О.В.) провела ґрунтовну роботу. Було змінено структуру та зміст ОП відповідно до наданих зауважень ГЕР та визначено конкретних НПП, які реалізовували зміни, що відображено в протоколі №8 від 03.06.2020 п.8. Всі зауваження опрацьовані, до кожного визначені необхідні зміни в ОП та призначені виконавці й терміни реалізації запропонованих змін. Додатково слід зазначити, що врахування побажань академічної спільноти відбувається шляхом анкетування, яке проводиться щорічно (<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2020/10/ОПИТУВАННЯ-СТЕЙКХОЛДЕРІВ.pdf>). Результати опитування свідчать про задоволеність академічної спільноти реалізацією ОП (результати в межах від 4 до 5). (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) У ході зустрічей з робочою групою ОП 2020 було встановлено, що інтереси та пропозиції стейкхолдерів були враховані шляхом широкого обговорення на засіданнях кафедри (протоколи № 2 від 23.01.18, № 5 від 10.02.2020) та аналізу результатів анкетувань(https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf). Роботодавці (директори державних ЗЗСО: Федорів Т., Бідичак М., Дейчаківський І.) міста та області в ході зустрічі повідомили про тісну систематичну співпрацю з університетом і колективом кафедри. Відповідно до «Положення про освітні програми...», затвердженого Вченою радою університету протокол від "28" січня 2020 року № 1(https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_or.pdf) вимогою до робочої групи є включення до її складу членів проектної групи спеціальності, провідних фахівців галузі, здобувачів вищої освіти (п.3.2.1.1.) та доповнення складу потенційними роботодавцями (п.3.2.1.2.) із метою врахування їх пропозицій. До складу робочої групи ОП 2018 та 2020 не включено представників зазначених груп стейкхолдерів. На запит ЕГ був наданий протокол засідання кафедри на якому відбувалося обговорення пропозицій з модернізації ОП 2020 (протокол № 5 від 10.02.2020). На засіданні були присутні представники здобувачів вищої освіти та роботодавців, які і рецензували ОП. У ході спілкування ЕГ з робочою групою, роботодавцями, випускниками, здобувачами вищої освіти було встановлено залучення різних груп стейкхолдерів до оновлення ОП 2020 та задоволеність рівнем її реалізації. Таким чином, представлення пропозицій стейкхолдерів відбулося при розробці ОП 2020, але для оптимізації співпраці необхідним є вдосконалення самого механізму, наприклад в частині залучення до робочих груп стейкхолдерів різних груп. У той же час експертна група пересвідчилася, що на кафедрі створена рада стейкхолдерів (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/рада-стейкхолдерів/>), одним із напрямів діяльності якої є моніторинг якості ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Широка співпраця з закладами загальної середньої освіти, залучення до викладання на ОП вчителів хімії ЗЗСО за сумісництвом (Федорів Т.М.) дозволяє зробити висновок про врахування потреб регіонального ринку праці в ході розробки. Регіональний контекст ОП враховано через вивчення передового педагогічного досвіду вчителів області, викладання дисциплін професійної підготовки практикуючими педагогами – членами робочої групи Мідак Л.Я., Кузишин О.В., Базюк Л.В., особливостей виробничого сектору, природного багатства, які виступають краєзнавчим матеріалом у вивченні хімії, екології, природознавства учнями ЗЗСО. Врахування кращого вітчизняного (Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького) та закордонного досвіду (Університету Павла Йозефа Шафарика (Кошиці, Словацька республіка), Ягеллонського університету (Краків, Польща)) реалізації подібних ОП відбувається в ході співпраці в спільних наукових проєктах, стажуванні та стосується, як правило, педагогічного досвіду оптимізації методів і засобів навчання та викладання, провадження інноваційних технологій освіти, цілей та змісту окремих ОК (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/05/07/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%83%D1%94-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96-%D0%BC%D1%96%D0%B6%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/>). Збільшення психолого-педагогічної та методичної складової ОП є результатом вивчення кращих практик реалізації подібних ОП. ЕГ було представлено переконливі свідчення врахування тенденцій реформування педагогічної освіти шляхом модернізації змісту ОП 2020. Зокрема, збільшення кількості дисциплін психолого-педагогічного блоку та їх обсягів. Так, в ОП 2018 обов'язкові ОК психолого-педагогічного спрямування становили 24 кредити ЄКТС, методичного спрямування – 12; в ОП 2020 психолого-педагогічних дисциплін 27 кредитів ЄКТС, а методичних – 30. Що в цілому становить збільшення від 20 % до 31,67%.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На сьогодні, стандарт вищої освіти спеціальності відсутній. Визначені в ОП загальні та фахові компетентності та відповідні їм програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. У ОП 2018 р. робоча група взяла за основу опис 7 кваліфікаційного рівня НМР, у ОП 2020 його було змінено на 6, що відповідає Національній рамці кваліфікацій, затвердженій постановою КМУ №1341 від 23.11.2011 р. В ОП визначено фахові компетентності (напр., ФК-5, ФК-7, ФК-10) та програмні результати навчання (напр., ПРН-3, ПРН-5, ПРН-10, ПРН-12), які покликані забезпечити викладання екології в закладі загальної середньої освіти. З огляду на перший (бакалаврський) рівень, який покликаний забезпечити викладання на базовому рівні, можна констатувати, що екологія не є предметом шкільної програми, елементи екологічних знань входять у навчальні предмети хімія, біологія, географія, тому говорити про необхідність вивчення методичних аспектів викладання екології виглядає нераціонально, оскільки не забезпечує розширення професійних прав, адже посади вчителя екології в школі немає. У ході спілкування роботодавці також не зазначили потребу в фахівцях кваліфікації вчителя екології. Також існує потреба в уточненні формулювання ПРН 15 «Застосовувати базові знання, уміння і навички знань вибірково дисциплін у викладанні шкільних курсів хімії, екології та природознавства для організації і проведення позашкільних заходів», адже відповідно до матриці забезпечення програмних результатів навчання цей ПРН формується і обов'язковими компонентами освітньої програми. Отже, визначені в ОП компетентності та програмні результати навчання досяжні, але потребують незначних уточнень і приведення у відповідність до переліку діючих програм навчальних предметів закладів середньої освіти та забезпечення формування ПРН виключно обов'язковими ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. У ході акредитаційної експертизи встановлено усвідомленість цілей та завдань реалізації ОП робочою групою та групою забезпечення. Визначені цілі оновленої ОП відповідають місії та стратегічним цілям ЗВО. 2. Реалізація практики залучення фахівців-практиків до викладання на ОП, врахування досвіду реалізації подібних ОП через реалізацію спільних проєктів. 3. Спілкування з стейкхолдерами є систематичним і багатоаспектним, що відображено в рецензіях і відгуках та підтверджено протоколами засіданнями кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Рекомендовано переглянути кваліфікацію з метою визначення необхідності присвоєння кваліфікації «вчителя екології» та вивільнення частини обсягу ОК для посилення хімічної та методичної підготовки за предметною спеціальністю Середня освіта (Хімія). 2. Переглянути матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП та вилучити з

них вибіркові освітні компоненти. 3. Коректування фокусу та орієнтації ОП для забезпечення наскрізної відповідності галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта та предметній спеціалізації 014.06 Середня освіта (Хімія).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У цілому основні структурні елементи ОП відповідають місії університету та потребам усіх груп стейкхолдерів. В ході спілкування ЕГ було встановлено систематичне, багаторічне спілкування з роботодавцями, формування активної позиції щодо реалізації ОП здобувачів вищої освіти щодо модернізації змісту та реалізації ОП. Залучення професіоналів-практиків, які одночасно є НПП кафедри, до реалізації ОП є родзинкою програми. Поряд із цим ЕГ рекомендує, розуміючи автономію ЗВО, визначитися з потребою широкої кваліфікації випускників. Доцільним вважаємо наскрізне визначення в усіх структурних елементах ОП привілею психолого-педагогічної, методичної підготовки та коректування окремих елементів ОП відповідно до цього. Визначені недоліки за Критерієм 1 є несуттєвими, можуть бути усунуті без зміни змісту ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП “Середня освіта (Хімія)” (в редакціях 2018 р. та 2020 р.) та відповідних навчальних планів показав: обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ЗУ “Про вищу освіту” №848-VIII від 26.11.2015 року (р. II ст. 5) до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг обов’язкових освітніх компонент становить 180 кредитів ЄКТС (ОП 2018, ОП 2020). Обсяг вибірових освітніх компонентів складає 60 кредитів (ОП 2018, ОП 2020), що становить 25% обсягу ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має структуру відповідно до “Положення про освітні програми...”. Зміст ОП 2020 поділений на обов’язкові та вибіркові компоненти, що повністю відповідає «Положенню про ОП...» У ході спілкування з представниками робочої групи було з’ясовано, що після проведення акредитації у 2020 році робочою групою було переглянути ОП та приведено її у відповідність до діючого «Положення про освітні програми...». Тому з упевненістю можна констатувати усунення невідповідності структури та змісту ОП 2018 в ОП 2020. ПРН, наведені в ОП 2020, відображають зміст підготовки здобувачів вищої освіти та дозволяють констатувати значну роботу проведenu ЗВО в 2020 році. Так, в ОП 2018 формування загальноосвітніх здатностей відображено в 21,05% ПРН, психолого-педагогічних – 42,11%, предметних – 36,84%. У ОП 2020 поділ здійснено наступним чином: загальноосвітні здатності відображено в 42,31% ПРН, психолого-педагогічні – 30,77%, предметні – 26,92%, що повністю відповідає потребам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Водночас, існує певний дисбаланс професійної підготовки пов’язаної з широким предметним полем програми: хімічні, екологічні, природознавчі, методичні ОК. У ОП 2018 була відсутня логіка педагогічної підготовки, оскільки навчальна практика, яка є педагогічною, проводиться відповідно до графіку на початку 6 семестру, а педагогіка, як дисципліна вивчається в 6 семестрі, після проходження практики. Методика навчання хімії, екології, природознавства вивчається в 7 та 8 семестрах, а практика виробнича проводиться, відповідно до графіку навчального процесу на початку 8 семестру, тобто коли дисципліна ще не вивчена. У ОП 2020 даний недолік було усунуто: вивчення педагогіки перенесено на 5 семестр, а методики викладання хімії, екології та природознавства на 6,7 семестри. Навчальні дисципліни психолого-педагогічної та методичної підготовки розміщені в логічній послідовності та дозволяють досягти ПРН. Також, навчальні дисципліни «Методика розв’язування задач з хімії», «Позакласна робота з хімії», «Техніка демонстраційного експерименту», які в ОП 2018 пропонувалися на вибір здобувачам вищої освіти, в ОП 2020 перенесені до обов’язкових освітніх компонент і переназвані. Аналіз структурно-логічної схеми ОП дозволяє зробити висновок, що обрана структура схеми є не досить вдалою, оскільки не відображає міждисциплінарних зв’язків, які існують у ОП. Поряд із цим навчальні дисципліни вибудовані в змісті ОП відповідно до семестрів і курсів, а також за приналежністю до обов’язкових і вибірових ОК. Схема відображає загальну логіку підготовки майбутнього вчителя хімії, екології та природознавства. Отже, зміст ОП дозволяє досягнути визначених в ній ПРН. У той же час експертна

група рекомендує робочій групі визначитися з необхідністю кваліфікації вчителя екології та оптимізувати ОП відповідно до заявленої предметної спеціалізації та назви 014.06 Середня освіта (Хімія).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз освітнього фокусу та орієнтації ОП, навчального плану 2018 дозволяє констатувати орієнтацію на підготовку хіміка, а оновлена ОП 2020 та навчальний план 2020 має зміщений акцент на педагогічну підготовку, тобто орієнтацію на предметну область 01 Освіта /Педагогіка. Так, у ОП 2020 змінено розподіл кредитів ЕКТС між основними складовими підготовки. Обсяг вивчення дисциплін загальної підготовки становить 48 кредитів (26,67%), психолого-педагогічної – 27 (15,00%), методичної – 30 (16,67%), хімічної – 34,5 (19,16%), екологічної – 10,5 (5,83%), природознавчої – 12 (6,67%). Залишено без змін виділення годин на курсову роботу, кваліфікаційну роботу та атестацію, що разом становить 18 кредитів (10,00%). У порівнянні з ОП 2018 (48 (26,67%); 24 (13,33%); 12 (6,67%); 63 (35,00%); 6 (3,33%); 9 (5,00%); 18 (10,00%)) відчутно збільшено кількості кредитів на психолого-педагогічну, методичну, екологічну, природознавчу підготовку. Зміст хімічної підготовки здобувачів становлять 5 обов'язкових ОК по 6 кредитів (загальна, неорганічна, фізична та колоїдна, аналітична, органічна хімія) та 2 ОК по 3 кредити (радіохімія та радіоекологія, основи хімічної та екологічної безпеки). З огляду на діючу програму з хімії ЗЗСО та розділів, які вивчаються: загальна, неорганічна та органічна хімія, експертна група рекомендує включити дисципліни «Хімічні процеси в природі», «Основи хімічної технології» до обов'язкових, бо вони забезпечують розкриття наскрізних змістових ліній в ЗЗСО. (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>), тоді як дисципліна «Радіохімія та радіоекологія» може бути вибірковою. Але дана пропозиція має рекомендаційний характер.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЗВО регламентує «положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/vilnuj-vubir.pdf>), в якому зазначено, що дія положення розповсюджується на здобувачів вищої освіти, які вступили до університету в 2015 та наступних роках (п.1.3.). Здобувачам вищої освіти пропонують ВК в обсязі, що становить не менше 25% загальної кількості кредитів ЕCTS (п.1.2.). Своє право на вільний вибір ВК здобувачі вищої освіти реалізують шляхом (п.2.3.): вибору з варіативної складової навчального плану ОП, на якій навчається; вибору із блоку навчального плану іншої ОП такого ж освітнього рівня; вибору із блоку вибору навчального структурного підрозділу або блоку обов'язкових ОК іншої ОП того ж освітнього рівня; вибору ВК в іншому ЗВО при реалізації здобувачем вищої освіти права на академічну мобільність; вибору із Каталогу вибіркових курсів. Оприлюднення навчальних матеріалів вибіркових ОК здійснюється на веб-сторінці кафедри. У структурі ОП 2020 передбачений загальний список вибіркових ОК із зазначенням назви, обсягу і форми підсумкового контролю. У навчальному плані 2020 вибіркові навчальні дисципліни розділені на два цикли: загальної та професійної підготовки. Однак, розподіл ВК в ОП за блоками відсутній, тому незрозумілим залишається його необхідність. Вибіркові ОК включені до Матриць відповідності, за ними закріплені ЗК, ФК, ПРН. Експертна група вважає недоцільним наведення переліку вибіркових дисциплін у ОП, адже відповідно до нормативних документів університету, що підтвердили і студенти в процесі співбесіди, студент може вибирати вибіркові дисципліни з інших освітніх програм. Про це свідчить і співбесіда з адміністрацією, у ході якої повідомили, що в університеті створено та вже апробується на одному факультеті електронний кабінет студента, в якому він може вибирати дисципліни з повного переліку вибіркових компонентів університету. Спілкування зі студентами дозволило встановити поінформованість здобувачів вищої освіти про можливість, необхідність і регламент вибору навчальних дисциплін для побудови індивідуальної траєкторії освіти. Таким чином, процедурно вибір здобувачами вищої освіти ОК нормативно врегульований та дозволяє реалізувати право на вибір індивідуальної освітньої траєкторії, проте механізм його реалізації потребує вдосконалення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП 2018 та 2020 передбачені навчальна (3 кредити) та виробнича (9 кредитів) практики. Студенти проходять навчальну психолого-педагогічну пасивну практику в 6 семестрі та виробничу педагогічну практику в 8 семестрі. Розміщення практики в ОП 2018 було паралельним із вивченням навчальних дисциплін, які є базовими для проходження таких практик (педагогіка та методика викладання хімії, екології, природознавства) у ОП 2020 така ситуація була змінена та практики перенесені на наступні після вивчення дисциплін семестри, що цілком логічно. Базами практик виступають заклади загальної середньої освіти регіону, директори яких є роботодавцями. Однією зі складових індивідуальної траєкторії освіти є можливість здобувача вищої освіти самостійно обрати базу практики в місті або за місцем проживання (п.2.) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>) Варто звернути увагу, що відповідно до п. 2.5. Концепції розвитку педагогічної освіти обсяг практичної підготовки має становити не менше 30

кредитів ЄКТС у межах обов'язкових освітніх компонент ОП першого (бакалаврського) рівня. У навчальному плані, ОП 2020 р. передбачено практику в обсязі 12 кредитів. Отже, обсяг практичної підготовки здобувачів ОП не в повній мірі узгоджується з державною політикою у сфері реформування загальної середньої освіти. Слід зазначити, що результати практичної підготовки досягаються і при проведенні аудиторних навчальних занять практичного спрямування, а в ОП велика кількість ОК мають професійно-практичну спрямованість. Так, 30 з 41 обов'язкової ОК мають орієнтацію на досягнення практичних результатів підготовки майбутнього вчителя хімії, екології та природознавства. Вцілому, кількість аудиторних годин практичного навчання (практичні, семінарські, лабораторні) становить 804 (53,6%) проти 696 (46,4%) теоретичного. Водночас експертна група рекомендує проводити оцінювання роботодавцями готовності здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у ході педагогічної практики. До анкет здобувачів вищої освіти та випускників включено одне питання що стосується практичної діяльності (5.6.) «Мої викладачі використовують методи навчання, засновані на вирішенні проблем, а також в повній мірі залучають мене до навчання, орієнтованого на практику та отримання фахових навичок». Результати відповідей на запитання здобувачів трохи більше 4,5 (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf). Роботодавці оцінили здатність «Викладацького складу цієї освітньої програми заохочувати студентів отримувати практичні знання та навички» на 5,0.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП 2020 засвідчує, що програма передбачає формування соціальних навичок (soft skills) здобувачами вищої освіти. Зміст ОК дозволяє стверджувати формування в здобувачів вищої освіти комунікативних навичок (ОК 1, 4, 11, 12 тощо), здатність виступати публічно (ОК 2-5, 38-41, 78,79), формування навичок роботи в команді (ОК 7-8, 10-12, 40-41 тощо). Загальні компетентності дозволяють розвинути лідерські якості, здатність приймати обґрунтовані рішення та нести за них відповідальність, розвинути креативність і гнучкість мислення. Досягненням ОП є виділення значної кількості кредитів на вивчення іноземної мови (15 кредитів), що забезпечує здатність продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Забезпечити формування соціальних умінь покликане також освітнє середовище (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/%d0%b4%d1%96%d0%b2%d1%87%d0%bo%d1%82%d0%bo-stem/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/category/%d0%bf%d0%be%d0%b4%d1%96%d1%97/>). Зустріч із студентами дозволила визначити усвідомлення ними необхідності формування соціальних навичок у майбутнього вчителя таких як емпатія, толерантність, повага до особистості, креативність. Зустріч із роботодавцями дозволила встановити задоволеність рівнем сформованості соціальних вмінь здобувачів і випускників ОП та їх здатністю адаптуватися до нових умов обраної професії. Зустріч із випускниками дозволила констатувати сформованість соціальних умінь молодих учителів і якостей особистості, необхідних педагогу.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час затвердження ОП 2020 професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Реалізацію освітнього процесу за ОП регламентує «Положення про організацію освітнього процесу...» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) Відповідно до Положення навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, складає від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Таким чином аудиторне навантаження студента на тиждень становить від 15 до 30 годин. Проведений аналіз ОП 2020 та навчального плану 2020 дозволяє стверджувати що обсяг фактичного аудиторного навантаження здобувачів вищої освіти становить на тиждень: 20 годину 1-5 семестрах і відповідно у 6 – 14 годин, у 7 – 16 годин, у 8 – 15 годин. Тобто, обсяг фактичного аудиторного навантаження має можливість для збільшення. Загальна практика планування аудиторного навантаження засвідчує оптимальність планування 20 годин на тиждень здобувачам всіх років навчання на бакалаврському рівні освіти. Застосування такої практики дозволить приділити увагу професійним дисциплінам, які вивчаються на старших курсах. Обсяг ОК становить в навчальному плані та ОП лише 3, 6 або 9 кредитів. Частка самостійної роботи складає для всіх без виключення дисциплін 2/3 загального обсягу навчального часу, що теж потребує корекції. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» кількість аудиторних навчальних годин для здобувачів вищої освіти денної форми навчання складає з нормативних дисциплін професійної та практичної підготовки – від 1/3 до 2/3 від загальної кількості годин. При цьому підготовка у сфері природничих наук потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку. Кількість ОК в НП 2020 варіюється протягом терміну навчання наступним чином 17 (I курс), 17 (II курс), 14 (III курс), 13 (IV курс). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» кількість екзаменів у семестрі не може перевищувати 4, а загальна кількість екзаменів і заліків (враховуючи практики і курсові роботи) за семестр не може перевищувати 8, що цілком витримано. Результати опитування здобувачів вищої освіти не містять прямої

інформації про задоволеність співвідношенням аудиторної та самостійної роботи на ОП, але визначають достатній рівень задоволеності здобувачів вищої освіти розкладом (п.7.2. – показник 4,5) та достатній рівень задоволеності організацією освітнього процесу і ефективністю адміністрування навчальних ресурсів (п.7.1. – показник 4,5). Такий підхід до планування аудиторного навантаження здобувачів вищої освіти не створює умов перевантаження, але свідчить про можливість часткового збільшення кількості годин аудиторної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Можливість здійснення підготовки здобувачів за дуальною формою освіти регулюється «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затвердженого Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Протокол від 05.11.2019 року, № 9, введеного в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», від 15.11.2019 року, № 766 (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0.pdf>) Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти на ОП «Середня освіта (Хімія)» не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Модернізація змісту ОП дозволила виділити переважну більшість обсягу підготовки здобувачів вищої освіти на професійно-орієнтовані дисципліни, які мають інтегрований зміст (психолого-педагогічні та методичні ОК), що є вдалим в умовах запровадження інтегрованих курсів у ЗЗСО. 2. Дотримання паритетного обсягу природничої підготовки з хімії, екології, природознавства з можливістю додаткового їх поглиблення здобутих результатів навчання за рахунок ВК. 3. Формування активного освітнього середовища та простору. Долучення здобувачів вищої освіти до просвітницької діяльності, громадських ініціатив викладачів кафедри, студентського самоврядування на всіх рівнях. 4. Започаткування електронного вибору здобувачами вищої освіти ВК ОП, як чинник неупередженості та прозорості волевиявлення та необхідний засіб реалізації права вибору в умовах дистанційного навчання. 5. ОП та освітнє середовище передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Рекомендовано переглянути обсяг аудиторного навантаження хімічних дисциплін і, за можливості, збільшити його до 2/3 від загального обсягу. 2. Рекомендовано перенести вибіркові ОК «Хімічні процеси в природі», «Основи хімічної технології» до обов'язкових, а дисципліну «Радіохімія та радіоекологія» до вибірових. 3. Рекомендовано не вносити вибіркові дисципліни до матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Проведений аналіз документації, результати спілкування з НПП, роботодавцями, здобувачами вищої освіти, випускниками дозволяє засвідчити дієвість і активну позицію всіх зацікавлених сторін у реалізації ОП. Значні зміни, які відбулися за результатами акредитації 2020 в змісті, структурі та механізмах реалізації ОП свідчать про її життєздатність. Так, основні акценти освітньої програми відповідають потребам підготовки майбутнього вчителя хімії, екології та природознавства в умовах сучасної інтеграції змісту природничої підготовки. Співпраця НПП та здобувачів вищої освіти в навчальному процесі та поза ним забезпечує формування рис особистості необхідних педагогу, виробляє навички креативного мислення, ініціативність, формує моральні якості. Цифровізація освітнього процесу як ЗЗСО так і ЗВО є пріоритетним напрямом роботи кафедри, що дозволяє говорити про ефективність дистанційної системи набуття професійної підготовки та реалізації майбутньої професії. Однак, необхідним є визначення на університетському та кафедральному рівні необхідності включення ВК до ОП у вигляді навчальних дисциплін, адже наскрізний вибір не обмежує здобувачів ні ОП, ні факультетом, ні університетом. Також потребує

збільшення, за можливості, обсяг аудиторної роботи з дисциплін, оскільки природнича підготовка є однією з найресурсо- та часозатратних з огляду на складність предмету вивчення. Загалом ОП відповідає вимогам Критерію 2. Наявні недоліки є несуттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО у 2021 році роздроблені відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році, затвердженими наказом міністерства освіти науки України 15.10. 2020 року № 1274, та оприлюднені на офіційному сайті університету (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2020/12/1-%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3_2021.pdf) на сторінці приймальної комісії у вкладці «Абітурієнтам». Правила вступу містять додатки в яких зазначено, що оголошений набір на ОП «Середня освіта (Хімія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі ПЗСО терміном навчання 3 роки 10 місяців (Дод. 1) та на основі освітнього (освітньо-професійного) ступеня молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста терміном навчання 2 роки 10 місяців (для осіб, які здобули освіту за будь-якими спеціальностями) та 1 рік 10 місяців (для осіб, які здобули освіту за спеціальністю 102 Хімія, 226 Фармація, промислова фармація). Такі умови відбору неоднозначні, бо особи, які здобули фах за спеціальністю 102 Хімія, 226 Фармація, промислова фармація опанували основними ПРН з хімії, тому їм можуть бути зараховані результати вивчення хімічних дисциплін, які вивчаються в 1-3 семестрах. Тоді, як здобувачам вищої освіти які оволоділи будь-якими спеціальностями (в тому числі і галузі 01 Освіта/ Педагогіка) можуть бути зараховані дисципліни психолого-педагогічної спрямованості, які вони будуть вивчати з 5 семестру, а ось усі хімічні ОК їм прийдеться вивчати та складати самостійно, що достатньо проблематично не маючи базової хімічної підготовки. Сторінка приймальної комісії містить достатньо інформації для абітурієнтів: інформацію щодо вступу до університету на основі різних рівнів здобутої освіти, телефон для довідок, інформацію про підготовчі курси, інфографіку, посилання для запитань щодо вступу, відеоролики, посилання за запитаннями щодо вступу тощо. У вкладці «вибрати факультет» розміщено покликання на спеціальності факультету природничих наук, перелік сертифікатів, необхідних для вступу на кожну з них, покликання на перелік конкурсних предметів з Правил прийому до університету (де зазначені вагові коефіцієнти). Програма фахового іспиту з хімії оприлюднюється на сторінці приймальної комісії не пізніше 31 березня року вступу. У програмах містяться критерії оцінювання, структура оцінки та порядок оцінювання підготовленості вступників (с.46-47). Правила прийому на ОП «Середня освіта (Хімія)» доступні, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, як і правила прийому до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» загалом.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На ОП «Середня освіта (Хімія)» можна вступити як на бюджетну так і небюджетну пропозицію подавши такі сертифікати ЗНО: українська мова та література (ваговий коефіцієнт 0,3), хімія (ваговий коефіцієнт 0,4), історія України або математика, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика (ваговий коефіцієнт 0,3). Ваговий коефіцієнт документа про ПЗСО не враховується. Інформація щодо обрахунку конкурсного балу на основі ПЗСО та всіх коефіцієнтів наведена в Правилах прийому (с.39-41). Для вступу за скороченим терміном навчання на основі освітнього (освітньо-професійного) ступеня молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста необхідним є подання сертифікатів ЗНО з української мови (ваговий коефіцієнт 0,3), будь-який сертифікат ЗНО (на вибір абітурієнта) (ваговий коефіцієнт 0,3) та склади фаховий іспит із хімії (ваговий коефіцієнт 0,4). Навчання пропонується лише за контрактом. Інформація щодо обрахунку конкурсного балу на основі ПЗСО та всіх коефіцієнтів наведена в Правилах прийому (с.43-45). Найбільшим є ваговий коефіцієнт хімії, як змістового ядра майбутньої підготовки вчителя за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія). У Додатку 4 до Правил прийому зазначено мінімальну кількість балів сертифікатів ЗНО та фахового іспиту з якими абітурієнт може приймати участь в конкурсному відборі – 100.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визначення результатів навчання отриманих в інших ЗО регулюються двома основними положеннями, які оприлюднені на сторінці навчально-методичного відділу. Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затвердженого на засіданні Вченої ради Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №3 від 31.03.2015 р.) введеного в дію наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя

Стефаника» № 191 від 01.04. 2015 року) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystyplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyli-Stefanyka%c2%bb.pdf>) Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затвердженого Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 11 від 29.11.2016 р.) введеного в дію наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№1 від 03.01.2017 р.) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>). Відповідно до поданої в самооцінюванні інформації та результатів спілкування ЕГ на ОП «Середня освіта (Хімія)» здобувають освіту 4 особи заочної форми навчання за скороченим терміном навчання, які вступили на навчання на основі документа про здобуття освітнього (освітньо-професійного) ступеня молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Так, студентки Юрчило О. та Кравчук М. здобули попередню освіту за спеціальностями 223 Медсестринство та 013 Початкова освіта відповідно, а, за їх словами, жодних результатів навчання попереднього ступеня освіти/ рівня не було зараховано. Здобувачів вищої освіти, які приймали участь в програмах академічної мобільності на ОП «Середня освіта (Хімія)» немає.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в університеті регламентуються Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf). Відповідно до цього Положення зарахування результатів неформальної освіти здійснюється за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету природничих наук на підставі сертифіката про практику/стажування, або сертифіката про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо. Врахування результатів неформальної освіти здійснює комісія або одноосібно керівник структурного підрозділу. Комісія рекомендує: визначити результати повністю (коли вивчена дисципліна співпадає із ПРН або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше 75 %)), визнати результати частково (дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію у вигляді виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди) або відмовити в урахуванні результатів неформальної освіти (якщо дисципліни не відповідають вимогам відповідної освітньо-професійної програми щодо формування запланованих компетентностей). У самооцінюванні ОП зазначено, що університет використовує можливості Coursera, Prometheus, EdEra та студентський простір Paragraph, платформу неформальної освіти. Як зазначили викладачі та здобувачі вищої освіти результатом дистанційного навчання на платформі Coursera є часткове зарахування результатів навчання з ОК, зарахування додаткових балів до екзаменаційної оцінки. Практично всі студенти, які здобувають освіту на ОП, отримали сертифікати науково-практичної конференції «Тенденції та проблеми розвитку сучасної хімічної освіти» (8 год.), результати тренінгів Інтернет-марафону «Інноваційні технології навчання: від теорії до практики» частково враховані в якості результатів самостійної роботи з дисципліни «Сучасні освітні технології в хімії» студентам 4 року навчання Ковальчук С. та Лесів Ю (18 год.) (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/неформальна-освіта/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Інформація для абітурієнтів щодо вступу на ОП та освітню діяльність університету є доступною, прозорою, зрозумілою. Набір реалізується, як на місця за кошти державного бюджету, так і за контрактною формою з однаковим переліком сертифікатів ЗНО. 2. З огляду на базове хімічне ядро майбутньої професійної підготовки логічним є виділення найбільшого значення вагового коефіцієнту 0,4 на хімію. 3. На ОП є практика зарахування результатів неформальної освіти та урегульованість цього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Рекомендовано узгодити терміни навчання та зміст підготовки за скороченим терміном для вступників на основі освітнього (освітньо-професійного) ступеня молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, з метою усунення необхідності самостійно опановувати ПРН з хімії або дублювання вивчення психолого-педагогічних дисциплін. 2. Рекомендовано унормувати механізм перезарахування ПРН для здобувачів вищої освіти за скороченим терміном. 3. Активізувати практику академічної мобільності за ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Отримані результати в ході експертизи дозволяють стверджувати, що правила прийому є раціональними, зрозумілими та доступними, не містять дискримінаційних положень. Процедура зарахування РН, здобутих у інших закладах освіти, в неформальній освіті нормативно врегульована. Недостатня кількість прикладів її реалізації свідчить про малу престижність педагогічної професії та недостатньо активну профорієнтаційну роботу. Загалом, наявні недоліки є несуттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертна група констатує, що форми та методи навчання в університеті регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Аналіз табл. 3 самоаналізу, силабусів та робочих програм навчальних дисциплін, зустрічі зі студентами та викладачами засвідчили, що в освітньому процесі застосовуються інформаційно-рецептивні, репродуктивні, проблемні, частково-пошукові (евристичні), пошукові (дослідницькі) та інтерактивні методи. Викладачі використовують активні методи навчання, які відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи: (кейс-методи, тренінги, дискусії, «мозковий штурм», ділові та рольові ігри, майстер-класи, методи аналізу і діагностики ситуацій, метод проєктів, проблемний метод, метод експерименту, метод наукового пошуку, роботу в малих групах тощо). На ОП впроваджується технологія доповненої реальності. Посібники з хімії з використанням даної технології, розроблені викладачами кафедри, не мають аналогів в Україні. Усе це дозволяє досягти програмних результатів навчання. До обговорення форм і методів навчання на ОП залучаються студенти і роботодавці (протоколи № 5 від 10.02.2020, № 4 від 29.11.2019). Зокрема, студенти Попович Г. та Сараєва А. внесли пропозицію проводити заняття у вигляді тренінгів та майстер-класів (протокол № 2 від 23.01.18). У системі дистанційного навчання проводиться опитування «Предмет очима студента», результати якого розглядаються на засіданні (протокол № 1 від 31.08.2020 р.). За результатами опитування вносяться пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу з конкретних дисциплін, що відповідає вимогам студентоцентрованого навчання. Співбесіда підтвердила, що студенти обирають дисципліни вільного вибору, теми курсових і кваліфікаційних робіт з урахуванням власних наукових інтересів та потреб майбутньої професійної діяльності. Опитування викладачів та студентів показало, що в університеті систематично проводяться анкетування щодо задоволення студентами якістю освітнього процесу. За результатами онлайн-опитування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf), студенти оцінили якість освітнього процесу на 4,51 бали з 5; використання методів навчання, заснованих на вирішенні проблем, а також залучення студентів до навчання, орієнтованого на практику та отримання фахових навичок $\approx 4,55$; застосування різноманітних методик викладання для забезпечення ефективності навчання $\approx 4,8$; проведення дискусій, які спонукають до роздумів $\approx 4,0$, можливість вільно комунікувати з викладачами, коли виникає така необхідність $\approx 4,8$. Опитування викладачів підтвердило, що вони можуть вибирати форми і методи роботи, дистанційні платформи навчання, що підтверджує дотримання університетом принципів академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група переконалася, що студенти мають вільний доступ до освітньої програми (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/CO-Himia_bak.pdf, https://chemeducation.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/14/2021/01/Освітня-програма_2020-1.pdf), навчального плану, силабусів навчальних дисциплін, навчально-методичних матеріалів на сайті кафедри у рубриці навчально-методична робота (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/>). У силабусах розкрита коротка інформація про дисципліну і викладача, анотація, мета курсу, результати навчання, організація навчання, зміст, пропонована література, обсяг, форми навчання, система оцінювання (загальні вимоги, вимоги до різних форм контролю, умови допуску до підсумкового контролю), політика курсу, рекомендована література. У робочих програмах розкрито зміст, форми, методи навчання та критерії оцінювання. Крім того уся необхідна інформація щодо вивчення дисципліни сконцентрована на платформах СДН, Google Classroom, якими студенти активно користуються під час дистанційного навчання як у синхронному, так і в асинхронному режимі. Викладачі вибирають платформи дистанційного навчання за власним бажанням. У ході бесід НПП і студенти пояснили, що такий підхід дозволяє опанувати різні програми дистанційного навчання, що допомагає на практиці, адже школи працюють з різним програмним

забезпеченням. Під час огляду матеріально-технічної бази, експерти переглянули змістове наповнення системи дистанційного навчання. Студентам надається вільний доступ до текстів лекцій, планів практичних (лабораторних) занять. Опитування студентів і викладачів підтвердило, що інформація щодо мети, змісту, критеріїв оцінювання програмних результатів навчання доводиться на першому занятті з кожного освітнього компоненту. За результатами онлайн-опитування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf), студенти оцінили якість надання інформації, що оприлюднюється університетом: заплановані результати навчання на ОП, методи викладання, навчання та оцінювання тощо на $\approx 4,6$ балів з 5, визначення у компонентах ОП чітких та передбачуваних результатів навчання на $\approx 4,4$ бали з 5, оцінювання викладачами успішності на основі завчасно оприлюднених методів і критеріїв оцінювання на $\approx 4,8$ балів з 5.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачам вищої освіти забезпечені умови для наукового зростання під час навчання. Аналіз робочих програм та таблиці з самоаналізу, співбесіди зі студентами та викладачами показали, що викладачі в освітньому процесі поряд з інформаційно-рецептивними і репродуктивними методами навчання використовують проблемні, частково-пошукові (евристичні) та пошукові (дослідницькі) методи навчання, які сприяють формуванню дослідницької компетентності студентів, їх критичного мислення. Зокрема, при вивченні дисципліни Методична діяльність вчителя хімії, екології та природознавства використовуються методи навчання: спостереження, метод експерименту, метод наукового пошуку, «мозковий штурм»; навчальні дискусії; метод аналізу і діагностики ситуації; метод проектів; моделювання тощо. При вивченні Аналітичної хімії використовують методи спостереження, хімічний експеримент, моделювання, метод теоретичного дослідження. Робочими програмами передбачені індивідуальні завдання, виконання яких вимагають використання дослідницького методу, основи використання якого студенти здобувають під час вивчення дисципліни Основи науково-педагогічних досліджень. У ході співбесіди викладачі повідомили, що на лабораторних заняттях студенти виконують міні-дослідження. Поєднання навчання і наукових досліджень здійснюється під час виконання курсових та кваліфікаційних робіт, у діяльності проблемних груп («Розробка науково-теоретичних основ синтезу нових нітрогеновмісних похідних 9,10-антрахінону, як потенційних біологічно-активних сполук та барвників»; «Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій під час вивчення природничих дисциплін у закладах середньої та вищої освіти»; «Аналітичний контроль якості продуктів харчування та косметичних засобів»). На кафедрі виконуються два наукові проекти «Розроблення нітрогеновмісних похідних антрахінону з антибактеріальними властивостями» (керівник Т. Тарас, загальна сума проекту 1 400 000 грн.) і «Впровадження технологій мобільного навчання та доповненої реальності під час вивчення хімії в закладах середньої освіти» (цей проект став переможцем міського конкурсу стартапів (<https://pnu.edu.ua/blog/2018/04/20проекти-викладачів-та-студентів-унів/>), із міського бюджету надано фінансування 50 000 грн.), до роботи над якими залучаються і студенти. Студенти долучаються до роботи громадської організації «Майстерня освітніх інновацій ЛІКО». Викладачі кафедри створили підручники з хімії з доповненою реальністю, які активно використовується в освітньому процесі. На кафедрі започатковано Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Тенденції та проблеми розвитку сучасної хімічної освіти» (https://chemeducation.pnu.edu.ua/наукові_заходи-конференції-семінари/). У матеріалах конференції 2020 р. за результатами наукових досліджень опубліковано дві статті студентів ОР бакалавр. Стимулювання наукової діяльності студентів відбувається шляхом нарахування додаткових балів у стипендійному рейтингу за участь у науковій роботі (конкурс наукових робіт).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В університеті унормовано порядок перегляду методичного супроводу вивчення дисциплін (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Лектор, якому доручено читати курс лекцій, зобов'язаний до початку навчального року, подати кафедрі складену ним робочу програму і силабус з навчальної дисципліни з конкретизованими критеріями оцінювання та засоби діагностики для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни, а також наповнити освітнім контентом систему дистанційного навчання. Для змішаного навчання лекційний курс повинен містити три складові: текст лекції, презентацію до лекції та відеоматеріал, тривалістю 15-20 хвилин з викладом ключових моментів теми, розміщений на окремому Youtube-каналі факультету. Відповідно до вимог викладачі переглядають і оновлюють зміст освітніх компонентів. Аналіз силабусів ОК засвідчив, що змістове наповнення відповідає сучасному рівню розвитку наукових знань. Викладачі приймають участь у науково-дослідницькій роботі за двома кафедральними темами, у виконанні наукових проектів, у наукових конференціях тощо. Результати власних досліджень та нові досягнення в науці вносяться до змісту навчальних дисциплін. Про це свідчить і перелік літератури, який рекомендується студентам у робочих програмах і силабусах. За останні роки викладачами, які працюють на ОП, видано низку навчальних посібників і підручників. Експертна група пересвідчилась, що до змісту дисциплін методичного спрямування введені поняття про організацію дистанційного навчання, про освітні дистанційні платформи, STEM-освіти, що зумовлено змінами у освіті. Сильною стороною цієї програми є розроблення викладачами програм та методичних матеріалів з використанням технології доповненої реальності, які використовуються у освітньому процесі як закладів вищої освіти, так і загальної середньої. У підготовці вчителя хімії особливо відзначаємо проект «Впровадження технологій мобільного навчання та доповненої реальності під час вивчення хімії в закладах середньої освіти» (керівник Л.Я.Мідак). Результатом виконання проекту є навчальні

посібники (Мідак Л.Я., Кравець І.В., Кузишин О.В., Базюк Л.В. Органічні речовини. Атлас-довідник. Івано-Франківськ: пп Голіней О.М., 2018.80 с.; Мідак Л.Я., Кузишин О.В., Базюк Л.В. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням)». – Івано-Франківськ: пп Голіней О.М., 2018. – 80 с.) з безкоштовним мобільним додатком LiCo.Organic. За результатами опитування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) студенти вважають, що освіта на ОП є цікавою і стимулює розвиток інтелекту та критичного мислення (≈4,6 бали з 5), викладачі є висококваліфіковані та компетентні (≈4,9 бали з 5).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В університеті діє відділ міжнародних зв'язків (<https://ic.pnu.edu.ua/en/for-foreign-students/>). На сторінці відділу науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти можуть знайти інформацію про європейські програми та проекти (Еразм+: KA1. Освітня мобільність та ДЖІН МОНЕ), конкурси, гранти та стипендії в різних країнах. Освітня та наукова діяльність здійснюється на основі Стратегії інтернаціоналізації університету (<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>). У рамках європейської програми Еразм+ KA2 університет отримав грантові кошти для 4 проектів (<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>). У проекті MoPED університет виступає грантоотримувачем. У рамках цього проекту доценти кафедри Л. Мідак, Л. Базюк та О. Кузишин взяли участь у роботі Міжнародної конференції (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2019/09/29/представники-кафедри-на-міжнародній/>). Л. Мідак взяла участь у міжнародному семінарі 3rd International Workshop on Augmented Reality in Education (AREdu 2020) (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2020/05/14/3rd-international-workshop-on-augmented-reality-in-education-aredu-2020/>). Доценти Л.Мідак та О.Кузишин в IntellectHub презентували свій стартап у галузі науково-дослідницької роботи експертам Люблінського науково-дослідницького парку (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/06/06/презентація-стартапу-у-галузі-наук/>). Результати досліджень використовуються в освітньому процесі, зокрема при вивченні дисциплін «Сучасні освітні технології в хімії», «Сучасні інформаційні технології», «Методика викладання хімії, екології, природознавства». У рамках програми Еразм+ KA1 університет отримав грантові кошти для відновлення астрономічно-метеорологічної обсерваторії на горі Піп Іван (Чорногірський хребет, Карпати) та створення Міжнародного наукового центру «Обсерваторія» Прикарпатського університету та Варшавського університету (у рамках програми ЄС транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна (PL-BU-UA) 2014-2020). Університет також виграв державний інвестиційний грант для створення Міжнародного центру зустрічей молоді України та Польщі, який будується у селі Микуличин (Карпати). Викладачі кафедри Мідак Л.Я., Кузишин О.В., Базюк Л.В. отримали сертифікат про знання іноземної мови на рівні B2. Доц. Луцась А.В. пройшла онлайн-навчання, що підтверджено сертифікатом платформи Coursera. Викладачі беруть участь у міжнародних конференціях за кордоном (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/міжнародна-діяльність-2/>). Викладачі та здобувачі мають доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. У цьому році університет отримав доступ до ScienceDirect eBooks. (<https://fnp.pnu.edu.ua/2021/02/12/прикарпатський-університет-отримав/>). У березні 2020 року університет приєднався до програми Coursera for Campus. Студентка Храбатин Ю. успішно пройшла курс «Introduction to Chemistry: Structure and Solutions» на цій платформі. Інших прикладів участі студенти цієї ОП в програмах академічної мобільності не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. У системі дистанційного навчання опитування «Предмет очима студента», результати якого впливають на вибір форм і методів навчання. 2. Розроблення викладачами програм та методичних матеріалів до використання технології доповненої реальності. 3. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі силабусів, які є у вільному доступі на сайті кафедри та у системі дистанційного навчання. 4. На кафедрі виконуються два наукові проекти «Розроблення нітрогеновмісних похідних антрахінону з антибактеріальними властивостями» (керівник Т. Тарас, загальна сума проекту 1 400 000 грн.) і «Впровадження технологій мобільного навчання та доповненої реальності під час вивчення хімії в закладах середньої освіти» (із міського бюджету надано фінансування 50 000 грн.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано активізувати науково-дослідну роботу студентів (участь у конференціях, публікації)

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група констатує, що процес навчання за ОП у ЗВО в цілому забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. ЕГ відзначає дотримання вимог студентоцентрованого підходу, принципів академічної свободи, які унормовані локальними нормативними документами. Належним чином відбувається інформування здобувачів про форми контролю та критерії оцінювання. Потребує активізації науково-дослідницька робота студентів. З огляду на те, що наявна повна узгодженість з вимогами за підкритеріями 4.1-4.4, експертна група зробила висновок, що ОП відповідає рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У «Положенні про організацію освітнього процесу ...» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) та у «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliia-Stefanyka.pdf>) унормовані процедури і форми поточного та підсумкового оцінювання, порядок перескладання змістових модулів, ліквідації академзаборгованості та оскарження результатів семестрового контролю. У робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах розкрито процедуру та критерії оцінювання з дисципліни. Для контролю рівня навчальних досягнень студентів використовують письмові роботи, тестові завдання (гугл-форма), підготовка і захист презентацій, захист виконаних лабораторних робіт, захист індивідуальних творчих робіт, STEM-проекти тощо. Методи контролю дозволяють перевірити досягнення студентами передбачених робочою програмою дисципліни результатів навчання та програмних результатів навчання на ОП. Вивчаючи дисципліну, студент може отримати заохочувальні бали за додаткові види навчальної роботи, визначені кафедрою (за участь в олімпіадах, за індивідуальну самостійну роботу – доповіді на конференціях, наукові публікації, виконання науково-методичних розробок, створення стендів, натурних зразків, препаратів тощо). Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як сума поточного оцінювання (до 50 балів) і оцінки за екзамен, якщо він передбачений (до 50 балів). Експерти не мали можливості детально ознайомитися з оцінюванням з ОК у інформаційному освітньому середовищі, оскільки університет не надав доступу до платформи дистанційного навчання. Але у ході огляду матеріально-технічної бази пересвідчилися, що студенти працюють у дистанційній системі як синхронно, так і асинхронно, оцінювання здійснюється як шляхом перевірки прикріплених у Google Classroom виконаних завдань, так і шляхом тестування (гугл-форма). У ході зустрічі зі студентами експерти пересвідчилися, що вони знають, де можна знайти інформацію про критерії оцінювання з усіх навчальних дисциплін (силабуси і робочі програми на сайті кафедри, у дистанційній системі), вони є для них чіткими, зрозумілими. Також викладачі на перших заняттях знайомлять студентів з вимогами до форм контролю і критеріями оцінювання. За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) студенти оцінили (з максимальних 5 балів): на $\approx 4,4$ бали – чіткість та передбачуваність результатів навчання компонентів ОП, на $\approx 4,9$ – кваліфікацію викладачів щодо форм і методів оцінювання, на $\approx 4,5$ – можливість доступу до важливої інформації і даних щодо навчальних курсів та успішності.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відступний. Атестація випускників ОП проводитиметься у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з хімії, екології та природознавства і методики їх навчання та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На основі аналізу внутрішніх нормативних документів університету («Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу», «Порядок організації та проведення оцінювання успішності ...», «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії ...»,

«Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...»), які є у вільному доступі на сайті університету (<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozenja/>), експерти констатують, що правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, включають порядок оскарження результатів та дозволяють забезпечити об'єктивність екзаменаторів. З метою оскарження результатів контролю студент може звернутися до зав.кафедри, який створює апеляційну комісію (з особи, у тому числі і викладач, дії якого оскаржуються). Якщо виникають спірні питання, студент може підтвердити рівень своїх знань у тестовій формі з використанням ІТ-технологій. У силабусах навчальних дисциплін прописані вимоги до результатів навчання з дисципліни, методи, форми контролю, кількість балів з кожної теми, які може отримати студент, критерії оцінювання, політика доброчесності. Експертна група у ході бесід вияснила, що за бажанням студент може вибирати форму проведення контролю: здати усний екзамен або пройти тестування, що сприяє об'єктивності контролю. За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) студенти оцінили (з максимальних 5 балів): на 4,2 – можливість оскаржити результати оцінювання, на 4,8 – оцінювання на основі завчасно оприлюднених методів і критеріїв оцінювання, на 4,4 – оцінювання із залученням більше ніж одного екзаменатора, на 4,8 – об'єктивність та справедливність критеріїв виставлення балів та методів оцінювання. За результатами анкетування викладачі оцінили (з максимальних 5 балів): надання студентам можливості оскаржити результати оцінювання – 5, наявність дієвих офіційних процедур для розгляду скарг студентів – 5, наявність завчасно оприлюднених методів та критеріїв оцінювання – 5, оцінювання із залученням більше ніж одного екзаменатора – 4,4, об'єктивність та справедливність критеріїв виставлення балів та методів оцінювання – $\approx 4,7$ (роботодавці оцінили цей показник на 5 балів). У ході співбесіди зі студентами виявлено, що вони обізнані з процедурою оскарження результатів контрольних заходів. Зі слів студентів конфліктів з питань неналежного оцінювання не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

На сайті університету у вільному доступі є документи, які стосуються академічної доброчесності: «Кодекс честі» (<https://ppor.pnu.edu.ua/кодекс-честі/>), «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/pol.doc>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності» (<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>), «Положення про запобігання академічному плагіату» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf). З метою популяризації академічної доброчесності в університеті проводились навчальні семінари (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/07/01/21244/>, <https://pnu.edu.ua/blog/2019/12/26/тренінг-з-питань-акредитації-освітні/>, <https://pnu.edu.ua/blog/2019/09/19/14376/>). На сайті університету оприлюднено повідомлення про лекцію радника проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», почесного президента Міжнародного центру академічної доброчесності Девіда Ретінджера «Коли хороші студенти ухвалюють хибні рішення: чому студенти обманюють» (<https://academiq.org.ua/novyny/lektsiya-chomu-studenty-obmanuyut/>) (16.02.2021). На зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалася, що вони поінформовані про необхідність і важливість дотримання академічної доброчесності, про інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Вони зазначали, що на цих питаннях наголошується на початку вивчення кожної навчальної дисципліни та в силабусах. Студентам відомо, які інструменти протидії порушенням академічної доброчесності існують в університеті, зокрема і те, що списування чужої роботи, або дозвіл списування своєї роботи може привести до анулювання результату. Опитування фокус-групи студентів, співбесіди з адміністративним персоналом підтвердило, що на наявність текстових запозичень безкоштовно перевіряються кваліфікаційні роботи в системі Unicheck та Plagiat.pl. У силабусах навчальних дисциплін наведені вимоги щодо дотримання академічної доброчесності. Академічний персонал підтвердив, що процедури відповідальності за дотримання академічної доброчесності є зрозумілими й чіткими. Проаналізувавши локальні нормативні документи, провівши співбесіди з фокус-групами, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО сповідує політику академічної доброчесності. Це підтвердили і результати анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf): питання «університет поважає академічну доброчесність та свободу і пильнує академічне шахрайство» оцінили (з максимальних 5 балів) студенти – $\approx 4,75$, викладачі – $\approx 4,8$, адміністрація – 5; «в університеті діє Кодекс доброчесності, що ефективно виконується» – студенти – $\approx 4,7$, викладачі – $\approx 4,8$, адміністрація – 5.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Сильною стороною є наявність на сайті ЗВО чітких положень, які регламентують дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. 2. Можливість вибору здобувачами освіти форм контролю. 3. Усі кваліфікаційні роботи перевіряються на наявність текстових запозичень. 4. Проводиться анкетування стейкхолдерів, яке дозволяє виявити задоволеність контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін немає

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Система контрольних заходів та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти урегульована локальними нормативними документами, зрозуміла і дієва, учасники освітнього процесу обізнані з процедурами оскарження результатів контрольних заходів і можуть вибирати форму повторного їх проходження, наявний значний рівень відповідності за всіма підкритеріями (крім підкритерію 5.2, оскільки стандарт відсутній), ЕГ оцінює критерій 5 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В університеті прийняті нормативні документи, які урегульовують розподіл дисциплін між кафедрами та НПП: «Порядок встановлення відповідності навчальних дисциплін (практик) профілю кафедр університету» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/07/Poriadok-vstanovlennia-vidpovidnosti-navchalnykh-dystsyplin-praktyk-profilu-kafedr-universytetu.pdf>) та «Порядок розподілу навчальних дисциплін між науково-педагогічними працівниками кафедр університету» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/Poriadok-rozpodilu-navchalnykh-dystsyplin-2020.pdf>). При розподілі дисциплін між НПП, крім активності викладача, ураховуються результати опитування «Викладач очима студентів». Якщо усереднена оцінка становить менше, ніж 3,5, то дисципліна може бути закріплена за викладачем не більше, ніж на один навчальний рік. Аналіз таблиці 2 та інформації про викладачів на сайті факультету, дозволяє констатувати, що викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають достатню академічну та професійну кваліфікацію, що підтверджено їх базовою освітою, науковими ступенями і наявними науковими та методичними публікаціями. Майже всі викладачі, які викладають на ОП, мають наукові ступені кандидата чи доктора наук (крім Шевчука С. і Кашуби Г.). Викладачами кафедри хімії середовища та хімічної освіти розроблено і видано посібники з хімії з використанням технології доповненої реальності, які не мають аналогів в Україні: «Органічні сполуки: атлас-довідник», «Усі лабораторні дослідження з хімії». Під час зустрічі з викладачами та в ході огляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилась, що ці посібники використовуються в освітньому процесі. Гарантом освітньо-професійної програми є к.хім.н., доц. Мідак Л.Я., яка створила громадську організацію «Майстерня освітніх інновацій LiCo» (<https://chemteacher.if.ua/index.php/ua/>). Спільно з кафедрою Майстерня проводить навчальні онлайн-курси, Інтернет-марафони, тренінги, онлайн-конференції тощо. Це свідчить про те, що викладачі кафедри є висококваліфікованими фахівцями й активно займаються науково-методичною роботою. Викладачі випускової кафедри реалізують два наукові проекти: «Впровадження технологій мобільного навчання та доповненої реальності під час вивчення хімічних дисциплін в закладах середньої освіти та вищих навчальних закладах» та «Розроблення нітрогеновмісних похідних антрахінону з антибактеріальними властивостями». Сильною стороною ОП є те, що дисципліни циклу професійної підготовки викладають доценти Л.Мідак, О. Кузишин, Л. Базюк, які за сумісництвом працюють у закладах загальної середньої освіти, та роботодавець Т.Федорів. Усі викладачі постійно підвищують фахову і педагогічну майстерність, що сприяє забезпеченню високої якості освітнього процесу. За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) студенти оцінили (з максимальних 5 балів): на ≈4,8, що викладачі на ОП висококваліфіковані та компетентні.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регулюються «Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ...» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Положення.pdf>) та «Положенням про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Конкурсна-комісія.pdf>), які є у вільному доступі. У відповідності до цих документів при проведенні конкурсного відбору враховується звіт про роботу за попередній період та відповідність науково-методичного доробку: наявність наукового ступеня і вченого звання; відповідність рівня професійної та наукової підготовки ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності; стаж роботи; публікації,

охоронні документи; підвищення кваліфікації. Викладач, який подає документи на конкурс, повинен прочитати відкриту лекцію чи провести практичне заняття у присутності науково-педагогічних працівників, що дозволяє підтвердити професіоналізм викладача для успішної реалізації освітньої програми. Також в університеті діє «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/reitng_NPP.pdf), яке враховує різні види діяльності: особливі заслуги науково-педагогічного працівника; навчально-методична робота; наукова робота; участь у міжнародній діяльності; організаційна, виховна та громадська робота; оцінка викладача за методом 360°; профорієнтаційна робота. Заслуговує на увагу, на думку експертів, оцінка викладача за методом 360° – це середня оцінка колегами, середня оцінка студентами, оцінка керівником, що безумовно дозволяє виявити авторитет і професіоналізм викладача. Результати рейтингового оцінювання можуть враховуватись при проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад. За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) студенти оцінили (з максимальних 5 балів): на $\approx 4,3$, що вони можуть оцінювати роботу викладачів. За оцінкою викладачів (5 з 5 балів) університет дотримується чесних, прозорих та справедливих правил відбору працівників та умов працевлаштування.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Випускова кафедра тісно співпрацює з закладами загальної середньої освіти. Доц. Л. Мідак створила громадську організацію «Майстерня освітніх інновацій ЛІКО», спільно з обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти - сайт для вчителя «Хіміки Прикарпаття» (<https://chemteacher.if.ua/index.php/ua/>), а також проводить тренінги для викладачів у Центрі інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (https://ciot.pnu.edu.ua/2021/02/05/news_52/, https://ciot.pnu.edu.ua/2020/10/29/news_43/) і вчителів міста та області (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2020/01/17/тренінг-для-вчителів-початкових-клас/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2019/02/12/підвищення-фахової-майстерності/>). Щороку на базі кафедри проходить III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2020/02/16/4642/>) Науковці кафедри розробили шкільні лабораторні роботи з хімії у доповненій реальності. Доц. Мідак Л.Я., Кузишин О.В., Базюк Л.В. представляли на міжнародному форумі «INNOVATION MARKET» мобільний додаток доповненої реальності, який успішно використовується при вивченні хімії (<https://pnu.edu.ua/blog/2018/12/12/6734/>). У рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій» майстер-класи від провідних фахівців, досвідчених педагогів провели Артур Кочарян (кандидат педагогічних наук, директор Приватного закладу освіти «СІНГЛОБАЛ», Київ, Україна) та Пауль Пшенічка (викладач фізики та астрономії Чернівецького ліцею №1, переможець національної премії Global Teacher Prize Ukraine (2017), почесний член Лондонського інституту фізики, Чернівці, Україна) (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/10/12/тенденції-та-новітні-підходи-в-підгот/>). На кафедрі функціонує філіал спільноти «Дівчата STEM» (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/дівчата-stem/>). Студенти, які навчаються на ОП, залучаються до проведення цікавих заходів для школярів (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/10/10/у-нас-є-гарна-вчителька-ще-й-дуже-креат/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/05/25/співпраця-шлях-до-вдосконалення/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/04/25/студенти-івано-франківського-держав/>), що сприяє формуванню професійної компетентності майбутнього вчителя. Про тісну співпрацю з закладами загальної середньої освіти свідчить проведення різних конференцій, марафонів. Зокрема, кафедра була організатором Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Педагогічні інновації та інструменти сучасного вчителя хімії» (<https://fpn.pnu.edu.ua/2020/09/17/науковці-хіміки-провели-онлайн-конфе/>), у якій взяли участь понад 500 учителів хімії України, Інтернет-марафону «Інноваційні технології навчання: від теорії до практики» (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2021/01/16/інтернет-марафон-інноваційні-техно/>), у якому взяли участь 370 вчителів та викладачів ЗВО України.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Інтерв'ю з роботодавцями, студентами, викладачами переконливо довело тісну співпрацю між кафедрою та закладами загальної середньої освіти міста та регіону. До аудиторних занять долучаються учителі-практики. Безпосередньо до освітнього процесу на ОП залучена Т. Федорів – учитель-методист, директор Калуського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №10 – ліцей» Калуської міської ради Івано-Франківської області, яка викладає дисципліни Хімічна та екологічна освіта для сталого розвитку, Методична діяльність учителя хімії, екології та природознавства, Шкільний курс хімії та екології, Методика викладання хімії, екології та природознавства. Доценти Л.Мідак, О. Кузишин О.В., Л. Базюк Л.В. за сумісництвом працюють у закладах загальної середньої освіти. Таким чином, вони стали професійними педагогами закладів загальної середньої освіти і як професіонали-практики впроваджують одержаний досвід роботи у освітній процес університету. Окремі заняття проводив директор Департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА Кімакович В.Є. (за сумісництвом працює на кафедрі біології та екології). Для читання лекцій з курсу «Методика викладання хімії, екології та природознавства» та організації виробничої (педагогічної практики) запрошувався доктор педагогічних наук, професор Староста В.І., професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Юрій Пахомов, учитель хімії ліцею 24 м. Івано-Франківськ та аспіранти кафедри ознайомили студентів і викладачів з застосуванням лепбукінгу в поєднанні з технологією доповненої реальності для проведення STEAM-уроків хімії (сторінка кафедри у Facebook). Роботодавці залучаються також до освітнього процесу під час педагогічної практики на основі угод (<https://vnp.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/>) та виконання спільних наукових проектів, у ході підготовки до

олімпіад, виконанні науково-дослідної роботи школярів в рамках роботи МАН (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/2019/11/10/екологічний-форум/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2019/05/27/фестиваль-науки-2019/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2019/03/25/день-науки/>, <https://chemeducation.pnu.edu.ua/2018/05/07/998/>). У ході такої роботи студенти здобувають нові компетентності, необхідні у майбутній професійній діяльності. 9.02.21 р. лекцію «Озерні осади як кліматичні архіви» прочитав Марсель Мандреску – доктор філософії Університету Стефана чел Маре (Сучава, Румунія) у рамках проекту Collegium Carpathicum за підтримки Міжнародного Вишеградського Фонду. (<https://fpn.pnu.edu.ua/2021/02/09/озерні-осади-вікно-в-минуле-та-ключ-до/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Опитування викладачів та дослідження сторінки університету підтвердило сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів. Зокрема, «Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/pidvuschennia_rvalifikacii.pdf) професійний розвиток викладачів реалізується шляхом навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо та стажування. Згідно плану підвищення кваліфікації раз на 5 років викладачі проходять навчання. Викладачі можуть стажуватись (підвищувати кваліфікацію) в Україні та за кордоном, а також можуть підвищувати свою кваліфікацію у ЗВО, де працюють. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Це дозволяє задовольнити потреби та інтереси викладачів, оскільки вони можуть вибирати місце і форми підвищення кваліфікації, що відповідає їх інтересам. Експертна група пересвідчилася, що в університеті в рамках реалізації грантового проекту програми ERASMUS+ KA 2: «MOPEd» створено Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (https://ciot.pnu.edu.ua/educational_program/). Діяльність центру орієнтована на різні цільові групи, у тому числі і на викладачів університету, студентів і учителів закладів загальної середньої освіти. Для викладачів у центрі проводяться навчальні тренінги (<https://pnu.edu.ua/blog/2019/05/30/стартували-навчальні-тренінги-для-ви/>), регіональний семінар-тренінг «Додатки Google в освітній діяльності» (<https://pnu.edu.ua/blog/2019/11/04/15921/>), дистанційний тренінг з організації дистанційного навчання «Я роблю це так!» (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/04/30/я-роблю-це-так/>). Тематика тренінгів відповідає потребам викладачів, оскільки дистанційне навчання стало вимогою часу. За результатами тренінгів викладачі Л. Мідак, Л. Базюк, А. Луцась, О. Кузишин, М. Матківський отримали сертифікати (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/удосконалення-педагогічної-майстерн/>). За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) викладачі допомогу від університету щодо розвитку професійних навичок оцінили на $\approx 4,4$ бали з 5.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група з'ясувала, що в університеті реалізується щорічне рейтингування викладачів, яке регламентується «Положенням про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників...» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/reitng_NPP.pdf). Рейтингова модель включає 7 блоків: особливі заслуги, навчально-методична робота, наукова робота, участь у міжнародній діяльності, організаційна, виховна та громадська робота, оцінка викладача за методом 360°, профорієнтаційна робота. Результати рейтингу оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://fpn.pnu.edu.ua/рейтинг-науково-педагогічних-праців/>). Оплату та стимулювання праці унормовано Колективним договором (р. IV) (https://ppor.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/127/2021/02/Колдоговір_Pdf1-2.pdf). Результати рейтингового оцінювання враховуються при встановленні надбавок за складність і напруженість роботи, наданні премій і творчих відпусток, проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад, висуненні кандидатів для заохочення і нагородження керівництвом університету та органами влади. Експертна група переконалася у ході спілкування з викладачами та адміністрацією, що результати рейтингу викладачів впливають на навчальне навантаження. За різні види роботи викладач отримує «преміальні години», які віднімаються від аудиторного навантаження викладача. Зокрема, доц. Мідак Л.Я. повідомила, що за перемогу студента у конкурсі наукових робіт вона отримала 20 балів. Крім того, преміальні бали можна отримати за перемогу студента в олімпіаді, за публікацію статті у виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, за кількість цитувань у наукометричних базах Scopus або Web of Science. У 2019 р. за сумлінну працю та професіоналізм Почесними грамотами університету нагороджені Т. Тарас і Л. Мідак, а в 2020 р. – О. Кузишин. У 2020 р. Грамотою університету нагороджена Л. Мідак (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/грамоти-відзнаки/>). У 2019 році за перемогу студентів у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт доц. Мідак Л. отримала премію у розмірі посадового окладу. За показники наукової діяльності у 2020 р. доц. Мідак Л. отримала премію у розмірі посадового окладу. За результатами анкетування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/01/Результати-опитувань_Середня_освіта-хімія.pdf) викладачі заохочення університетом професійного розвитку оцінили на $\approx 4,7$ бали з 5, а залежність академічної кар'єри передусім від своєї успішності як науковця та викладача оцінили на 5 балів з 5.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників. 2. Запроваджена системи рейтингового оцінювання з метою створення умов для здорової конкуренції у професорсько-викладацькому колективі. 3. Матеріальне заохочення за різні особливі досягнення викладачів у різних видах діяльності. 4. Отримання викладачами преміальних годин за досягнення у роботі, які враховуються в аудиторне навантаження викладача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін немає

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Рівень професіоналізму НПП, процедури конкурсного відбору, які враховують і оцінку студентів, система професійного розвитку, матеріальне заохочення викладачів і нарахування їм преміальних годин за різні досягнення, залучення роботодавців до освітнього процесу загалом забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання. Експертна група не виявила недоліків, але для даного критерію ОП не володіє унікальними особливостями. З урахуванням цього ЕГ вважає, що критерій 6 відповідає рівню Б.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група пересвідчилась у реальному використанні спеціальних матеріально-технічних ресурсів, які необхідні для викладання дисциплін на ОП «Середня освіта. Хімія». Оцінювання достатності цих ресурсів здійснювалося експертною групою шляхом онлайн огляду матеріально-технічної бази університету. Наявні такі матеріально-технічні ресурси: Центр інформаційних технологій із зонами для проведення конференцій та рефлексії, обладнаними інтерактивними дошками, екранами та мобільними столами, комп'ютерні класи. Спеціалізовані лабораторії забезпечені необхідними приладами та реактивами. Бухгалтерією були надані документи, які підтверджують оновлення матеріально-технічної бази <https://office.naq.gov.ua/b6bf28ed-9c65-4ab6-9409-77e7ab7a2b6b>. В університеті функціонує молодіжний центр Paragraph <https://paragraph.if.ua/>, соціально-побутова інфраструктура (стадіон «Наука», їдальні та буфет у копусі факультету); чотири гуртожитки; бібліотека з 14 читальними залами з безоплатним доступом до підручників, наукових видань та журналів, включаючи доступ до ресурсів електронної бібліотеки <http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>. Матеріально-технічна база підтримується на необхідному рівні для досягнення очікуваних результатів навчання, тому на думку експертної комісії, наявні матеріально технічні ресурси в повній мірі забезпечують можливість реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Інтерв'ювання фокусних груп (здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування, керівництво і менеджмент ЗВО, адміністративний персонал, науково-педагогічні працівники) дало змогу встановити, що доступ усіх учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО, необхідних для навчання і наукової діяльності в межах ОП, є безоплатним. Згідно зі статутом ДВНЗ «ПНУ імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>) особи, які навчаються в університеті, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами ЗВО. Крім того, вони мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб із особливими освітніми потребами). Науково-педагогічні працівники мають доступ до міжнародних баз наукової літератури. За результатами інтерв'ювання було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми, є

вільним і безкоштовним. Для реалізації освіти за даною освітньою програмою у здобувачів є доступ до електронних ресурсів, який здійснюється, як у комп'ютерних класах з вільним доступом, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі. Доступ до бібліотеки є також вільним і безкоштовним. На сайті Наукової бібліотеки ПНУ є можливості для пошуку необхідних матеріалів в електронному каталозі, а також тут можна знайти і замовити необхідне видання. Досить корисною та зручною функцією на сайті Наукової бібліотеки є «Віртуальна довідка» (<http://lib.pnu.edu.ua/dovidka.php>). У всіх учасників освітнього процесу є доступ до електронної бібліотеки (<http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зустріч із представниками студентського самоврядування (студентський сенат) та здобувачами вищої освіти на ОП «Середня освіта (Хімія)» засвідчила про задоволеність студентів освітнім середовищем. Було з'ясовано, що умови навчання у цілому забезпечують можливості для задоволення потреб та інтересів студентів. На базі університету діє Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, що проводить тренінги, майстер-класи та семінари, опитування та надає кваліфіковану допомогу у вирішенні різнопланових проблем студентів. Також в університеті створено проєктно-освітній центр «Агенти змін» та молодіжний центр «Paragraph», що дозволяють задовольнити потреби та інтереси здобувачів. До їхніх потреб дослухається адміністрація ЗВО при плануванні графіку навчального процесу, а викладачі кафедри надають освітні консультації під час вибору дисциплін. Після спілкування зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що на постійній основі проводяться опитування студентів стосовно їх потреб, інтересів і рівня їх задоволеності та проводиться просвітницька робота (бесіди на різноманітні теми). Членам експертної групи була продемонстрована у дії університетська система дистанційного навчання. Представники адміністративних та сервісних підрозділів ЗВО проінформували про інструменти організаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. За потреби в ЗВО є можливість отримати консультації психолога, а також займатися художньою самодіяльністю та спортом. Санітарно-технічний стан приміщень, що оглядалися комісією, переважно відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. У цілому освітнє середовище в ПНУ імені Василя Стефаника є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована у ПНУ імені Василя Стефаника шляхом створення навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, що проводять тематичні бесіди, тренінги, навчальні семінари та майстер-класи, надають кваліфіковану допомогу у вирішенні особистісних і навчальних проблем та проводять анонімні психологічні тестування. Взаємостосунки студентів із ЗВО із організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через кураторів академічних груп, працівників кафедр і деканатів та/або через офіційний сайт ЗВО та інші офіційні сторінки університету, студентського сенату та профспілки студентів у соціальних мережах. Після зустрічі зі здобувачами вищої освіти за цією ОП стало відомо, що інформаційно-консультативна підтримка реалізується здебільшого через систему дистанційного навчання, оскільки це є зручним ресурсом для спілкування з викладачами, а також обміну та одержання додаткової інформації, а також за допомогою месенджерів. Позитивною практикою ЗВО є використання Путівника студента, https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2020-21-27.01.2021-2.pdf , що також забезпечує соціальну підтримку студентам, які прийшли на перший курс університету. За результатами групового спілкування із здобувачами вищої освіти ОП «Середня освіта (Хімія)» було визначено, що університет визначає високий рівень задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. На підставі аналізу результатів опитувань здобувачів встановлено, що рівень задоволеності становить 4,51.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створені в ПНУ імені Василя Стефаника умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами мають декілька напрямів. Це, зокрема, організаційно-технічні умови (мобільні пандуси, кнопки для виклику допомоги, підйомні ліфти та вбиральні), лікувально-реабілітаційні (заняття з лікувальної фізкультури, психологічна допомога та ін.) та інформаційно-консультаційні (можливість безкоштовного дистанційного навчання за власною дистанційною системою ЗВО, яка була розроблена у 2012 році, лабораторія виховної роботи та психологічного супроводу, волонтерські програми та ін.). Викладене свідчить про комплексність підходу та увагу керівництва університету до створення належного середовища для підтримки людей з особливими освітніми потребами, у тому числі й на цій ОП. Також діє затверджений ректором ЗВО Порядок супроводу осіб з особливими потребами <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/порядок-супроводу.pdf>. З усього вище зазначеного, експертна група може зробити висновок, що Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника створює достатні

умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, щоб вони мали рівні можливості на реалізацію права на навчання та повноцінну соціалізацію.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На зустрічі із експертною групою представники студентського самоврядування та представники здобувачів вищої освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Але вони не змогли чітко описати порядок своїх дій у разі виникнення конфліктних ситуацій та вказували лише на те, що у цій ситуації очевидно необхідно звернутися до куратора академічної групи. Загалом процедура вирішення конфліктних ситуацій є формалізованою та чіткою, але студенти недостатньо проінформовані із процедурою врегулювання. В університеті діє відділ з питань запобігання та виявлення корупції в університеті. Процедури щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у разі конфліктних ситуацій на ОП регламентуються порядком реагування на доведені випадки булінгу (цькування) і насильства у закладі освіти та відповідальність причетних осіб, який був розроблений Навчально-виробничою лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи університету (<https://vvprr.pnu.edu.ua>) та низкою наказів і розпоряджень ректора (№155 від 07 березня 2019 року «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» наказ-155-2.pdf (pnu.edu.ua); <http://vvprr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2021/02/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B2-%D0%B7-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B1%D1%83%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B3%D1%8320-21-1.docx>; №154 від 07 березня 2019 року «Про створення комісії»; <https://pnu.edu.ua/тест-2/>, <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Anticorrupt.pdf>). Також в університеті існує гаряча лінія для зв'язку з ректором: rector@pnu.edu.ua. Під час реалізації ОП «Середня освіта (Хімія)» випадків подібних конфліктних ситуацій не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Наявність сприятливого морально-психологічного клімату у ЗВО. 2. Власна система дистанційного навчання та розробка електронного кабінету студента. 3. Увага до умов навчання осіб з особливими освітніми потребами, можливість дистанційного навчання за потреби. 4. Забезпеченість потреб студентів даної ОП матеріально-технічною базою та ресурсами (центр інформаційних технологій, лабораторії та комп'ютерні класи, стадіон, бібліотека, молодіжний центр, гуртожитки, буфет тощо). 5. Автоматизація бібліотечних процесів та організація доступу до електронного каталогу. 6. Безкоштовний доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі Internet за технологією Wi-Fi. 7. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. Наявність «Путівника студента» задля соціальної адаптації студентів в університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Під час роботи експертна група з'ясувала, що конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) в межах ОП не було, однак експертна група звернула увагу на недостатнє інформування студентів щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. 2. Відсутність у ЗВО розробленого «Положення про створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами». На момент проведення дистанційної акредитаційної експертизи наявний затверджений ректором ЗВО «Порядок супроводу осіб з особливими потребами» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/порядок-супроводу.pdf>).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями даного критерію. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 7.5 та 7.6, наявність сильних сторін (система дистанційного навчання, досить потужна матеріально-технічна база, що повною мірою задовольняє потреби усіх учасників освітнього процесу) та слабких сторін (відсутність положення про створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, недостатня інформованість студентів про процедури вирішення конфліктних ситуацій), голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Загальні політики та процедури ЗВО щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм зафіксовані у Положенні про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_op.pdf. Зокрема, положення містить підрозділ 3.3. «Порядок запровадження освітньої програми» та розділ 4. «Порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду (удосконалення) освітньої програми». Наразі ОП щорічно оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів, а діючу та затверджену ОП переглядають щонайменше один раз у три роки. З метою удосконалення або модернізації ОП можна вносити необхідні зміни чи доповнення протягом цього терміну. Перезатвердження ОП в ПНУ імені Василя Стефаника може здійснюватися з ініціативи проєктної групи або факультету в разі її оновлення більш ніж на 50%. Моніторинг освітніх програм має здійснюватися щорічно. На ОП «Середня освіта (Хімія)» зміни чи доповнення протягом першого терміну навчання за програмою поки не вносилися. Тобто визначені Положенням періодичність та процедури оновлення освітніх програм не порушуються.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Отримання зворотного зв'язку від студентів у межах ОП «Середня освіта (Хімія)» відбувається шляхом проведення періодичних студентських опитувань (оцінювання якості освіти, оцінювання роботи НППІ, оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти, якості та об'єктивності системи оцінювання, організації практики) результати яких впливають на зміст та організацію навчання. За результатами інтерв'ювання адміністративного персоналу ЗВО та представників студентського самоврядування стало відомо, що здобувачі вищої освіти частково залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників студентського самоврядування у вчених радах факультетів та університету. Це дає їм змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу, що також передбачено Положенням Студентського сенату (<https://senat.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bd%d0%bo%d1%81/%d0%bf%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f/>). Також студенти беруть участь у засіданнях кафедри, де розглядалися питання перегляду на удосконалення ОП «Середня освіта (Хімія)», що підтверджено протоколами <https://office.naqa.gov.ua/79651099-730a-48d9-a728-14997c3edbdd>, <https://office.naqa.gov.ua/b6bf28ed-9c65-4ab6-9409-77e7ab7a2b6b>, <https://office.naqa.gov.ua/9e8f5d66-494e-43d3-8618-a91eea04692>

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» має укладені угоди про співпрацю з Департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації, який є потенційним роботодавцем випускників за даною ОП. Під час спілкування із роботодавцями, експертна група переконалася у залученні роботодавців до засідань кафедри, Ради стейкхолдерів та робочих груп. У зустрічах беруть участь директори шкіл та інших закладів освіти. За результатами інтерв'ювання стало зрозуміло, що роботодавці частково залучені до процесу перегляду освітньої програми. Також представники роботодавців залучаються до обговорення та рецензування освітньої програми «Середня освіта (Хімія)» <https://forms.gle/esBhPtWJnDzKUAbN9>. Роботодавці беруть участь в обговоренні ОП, зокрема мають можливість залишати свої відгуки й рецензії про ОП (<https://forms.gle/esBhPtWJnDzKUAbN9>) та надавати аналіз якості підготовки студентів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Спілкування з викладачами та випускниками показало, що в університеті ведеться практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми «Середня освіта (Хімія)». Було з'ясовано, що інформація щодо кар'єрного шляху випускників ведеться здебільшого викладачами кафедри та надається роботодавцями. На сайті кафедри є окрема сторінка «Випускники кафедри», проте там наразі висвітлено лише одного випускника (ОП «Середня освіта (природничі науки)» <https://chemeducation.pnu.edu.ua/%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8/>). Під час фокус-групи із випускниками аспірантка Х.Буждиган зазначила, що її долучали до розробки та моніторингу даної ОП. Беручи до уваги всю інформацію отриману під час інтерв'ювання НПП, випускників та роботодавців, факт, що саме за цією ОП ще не було випуску і інформацію, яка наведена у звіті самоаналізу, експертна група зробила висновок, що наразі не було практики збору інформації від випускників та залучення їх до перегляду та оновлення ОП. Проте загалом у ЗВО є чітка процедура отримання зворотнього зв'язку, якої надалі при випуску будуть дотримуватися і на ОП «Середня освіта (Хімія)»

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідні процедури передбачені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затвердженого 24.07.2015 р. зі змінами та доповненнями в новій редакції від 31.07.2020 р.) та Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затвердженого 29.11.2017 р.). Задля підвищення якості освіти в ЗВО, моніторингу та перегляду ОП було створено Центр забезпечення якості <https://cqa.pnu.edu.ua/>. В університеті діє практика проведення щорічного внутрішнього аудиту. Під час проведення фокус-груп роботодавці, представники адміністрації та студентства засвідчили про реакцію внутрішньої системи якості на недоліки та усунення їх. Зокрема, після проведення минулорічного аудиту було налагоджено механізм зв'язку та співпраці із стейкхолдерами та розроблено гугл-форму <https://forms.gle/esBhPtWJnDzKUAbN9> замість зворотного зв'язку за допомогою електронної скриньки, сформовано вимоги та критерії до типів неформальної освіти, визначено перелік дисциплін, в яких є можливість врахування результатів неформальної освіти та інші.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЗВО взяв до уваги рекомендації експертної групи, висновок ГЕР та рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про умовну акредитацію та внесли низку змін до ОП «Середня освіта (хімія)». Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи було з'ясовано, що було відкореговано мету та фокус даної ОП з урахуванням галузевого та регіонального компонентів, розширено перелік вибіркових дисциплін, узгоджено завдання виробничої практики метою даної ОП, започатковано практику врахування результатів неформальної освіти, впроваджено інноваційні методи та форми навчання, враховано рекомендації експертної групи у розрізі переліку ОК. Експертна група звернула увагу на бажання гаранта ОП, адміністрації та НПП вдосконалюватися та працювати у напрямі покращення ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з інформацією, наданою адміністративним та науково-педагогічним персоналом, в ДВНЗ «ПНУ імені Василя Стефаника» здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця система базується на семи основних показниках: політика закладу і процедури забезпечення якості; періодичний перегляд та моніторинг навчальних програм і дипломних робіт; оцінювання студентів; забезпечення якості викладацького складу; навчальні ресурси; інформаційні системи; публічність інформації. У Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>) зазначено політику і процедури забезпечення якості. Зустріч експертів із керівниками відділів показала, що у ЗВО дієва та збалансована система забезпечення якості освітнього процесу. У ЗВО сформовано систему відділів, діяльність яких спрямована на постійний аналіз діяльності ОП в університеті. Центр забезпечення якості ВО відповідає за здійснення процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Рада з якості здійснює формування політики і цілей у сфері якості та планування дій для їх досягнення. Соціологічні дослідження задоволеності викладачів, студентів, випускників і працевлаштувачів якістю освітнього процесу здійснює Центр соціологічних досліджень. Учасники академічної спільноти залучені до процесів внутрішнього

забезпечення якості ВО шляхом проходження опитувань, участі у засіданнях кафедр, вчених рад та Ради з якості <https://cqa.pnu.edu.ua/%D1%80%Do%Bo%Do%B4%Do%Bo-%Do%B7-%D1%8F%Do%BA%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Існування чітких процедур щодо оновлення освітньої програми. 2. Наявність нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОП. 3. Достатньо потужна співпраця із Департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації та директорами шкіл та інших закладів освіти, що закріплено угодами про співпрацю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Після спілкування експертної групи із випускниками попередньої ОП «Хімія*», стало зрозуміло, що після завершення навчання їх практично не залучають до обговорень, проте періодично для них проводять опитування. Рекомендацією членів експертної групи є створення ради/асоціації випускників та систематичне проведення опитувань задля врахування їхніх пропозицій щодо покращення даної ОП «Середня освіта (Хімія)».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Беручи до уваги описані вище сильні та слабкі сторони, враховуючи часткову відповідність даної освітньої програми та діяльність за цією освітньою програмою, експертною групою було прийнято рішення оцінити Критерій 8 за Рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними на сайті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», чіткими, зрозумілими та визначаються документами, вказаними у самоаналізі: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf, Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%92%Do%A1%Do%97%Do%AF.pdf>; Положення про відділ з питань запобігання та виявлення корупції у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE-%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%B4%D1%96%Do%BB-%Do%B7-%Do%BF%Do%B8%D1%82%Do%Bo%Do%BD%D1%8C-%Do%B7%Do%Bo%Do%BF%Do%BE%Do%B1%D1%96%Do%B3%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BA%Do%BE%D1%80%D1%83%Do%BF%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>; Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/%Do%BF%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%>

%Do%BF%D1%80%Do%BE-
%Do%B7%Do%Bo%Do%BF%Do%BE%Do%B1%D1%96%Do%B3%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F-
%Do%BF%Do%BB%Do%Bo%Do%B3%D1%96%Do%Bo%D1%82%D1%83-%D1%83-%Do%94%Do%92%Do%9D%Do%97-
%Do%9F%D1%80%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%D1%80%Do%BF%Do%Bo%D1%82%D1%81%D1%8C%Do%BA%Do%B8%
Do%B9-%Do%BD%Do%Bo%D1%86%D1%96%Do%BE%Do%BD%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%Do%B8%Do%B9-
%D1%83%Do%BD%D1%96%Do%B2%Do%B5%D1%80%D1%81%Do%B8%D1%82%Do%B5%D1%82-
%D1%96%Do%BC%Do%B5%Do%BD%D1%96-%Do%92%Do%Bo%D1%81%Do%B8%Do%BB%D1%8F-
%Do%A1%D1%82%Do%B5%D1%84%Do%Bo%Do%BD%Do%B8%Do%BA%Do%Bo.pdf. В університеті розроблено
Путівник студента, задля простішої адаптації студентів у
ЗВО<https://fpn.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%83%d1%82%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d0%ba-%20%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%bo/>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У необхідний термін ЗВО оприлюднило на сайті проект ОП (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektty-op/bakalavr/014-06-sередня-освіта-хімія/>). Під час спілкування із стейкхолдерами було з'ясовано, що університет долучає їх до перегляду проекту та внесення зауважень та пропозицій. Так на сторінці із розміщеним проектом наявна електронна адреса chemistry@pnu.edu.ua для пропозицій та зауважень.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО опублікована затверджена вченою радою освітня програма «Середня освіта (Хімія)» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/CO-Himia_bak.pdf). У документі відображено загальну інформацію про програму, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно-логічну схему освітньої програми тощо. На сайті також розміщено навчальний план, відомості про кадрове забезпечення, матеріально-технічне забезпечення та інформаційне забезпечення (<https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/014-06-%D1%81%Do%B5%D1%80%Do%B5%Do%B4%Do%BD%D1%8F-%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%Bo-%D1%85%D1%96%Do%BC%D1%96%D1%8F/>). Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених роботодавців, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ДВНЗ «ПНУ імені Василя Стефаника» і на ОП «Середня освіта (Хімія)».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендацією експертів є публікація та структуризація усіх необхідних документів, які наразі висвітлені у повному обсязі на сторінці Навчально-методичного відділу <https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%do%bc%do%bo%d1%82%do%b8%do%b2%do%bd%d1%96-%d0%b4%do%be%do%ba%d1%83%do%bc%do%b5%do%bd%d1%82%do%b8/polozenja/> у розділі «Публічна інформація» задля зручності пошуку інформації відвідувачам сайту та абітурієнтам. Також після громадського обговорення проекту ОП рекомендовано на сайті ЗВО оприлюднювати таблицю із пропозиціями стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками Критерію 9. Беручи до уваги те, що структура сайту, його рубрикація та дизайн належать до сфери автономії ЗВО та наявність рекомендацій, які загалом тільки підсилять відповідність освітньої програми «Середня освіта (Хімія)», експертна група дійшла висновку, що дана ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шиян Надія Іванівна

Члени експертної групи

Анічкіна Олена Василівна

Гомбалевська Поліна Андріївна